

ภาษาไทยถิ่นใต้: กรณีศึกษาลักษณะการใช้คำ ความหมายและบริบทสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราอัท

จักรินทร์ แดงแสงระ*, ดวงลดา ขวัญนิมิตร, ลิต้า เส็นเจริญ, สมิทธิ์ชาติ พุมมา และ อลิสา คุ่มเคี่ยม

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา
จังหวัดสงขลา 90000

jakkarin9620@Gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราอัท ในประเด็น 1) ลักษณะการใช้คำ และความหมาย 2) การใช้ภาษาที่สะท้อนถึงบริบทสังคมวัฒนธรรมภาคใต้ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูล คำจากบทเพลงในช่อง PARAHUT MUSIC CHANNEL จาก www.Youtube.com จำนวนทั้งสิ้น 53 บทเพลง ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะการใช้คำและความหมาย พบข้อมูลคำในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราอัท ทั้งสิ้น 140 คำ แบ่งการใช้เป็น 7 ลักษณะ คือ 1) การใช้คำและความหมายแสดงอาการและความรู้สึก 2) การใช้คำและความหมายแสดงการดำและคำกล่าวตำหนิ 3) การใช้คำและความหมายแสดงสถานภาพ 4) การใช้คำและความหมายแสดงการบอกจำนวน 5) การใช้คำและความหมายแสดงการบอกเวลา 6) การใช้คำและความหมายแสดงการบอกสถานที่ และ 7) การใช้คำและความหมายที่ปรากฏเป็นชื่อเฉพาะ ส่วนบริบททาง สังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราอัท โดยส่วนใหญ่ปรากฏให้เห็นถึงประเพณีวัฒนธรรมของชาวปักษ์ใต้ที่สืบทอด กันมาช้านาน โดยผสมผสานถึงความเป็นไทยพุทธ ไทยมุสลิมได้อย่างกลมกลืน รวมถึงการอยู่ร่วมกันของผู้คนถึงแม้จะต่างชาติพันธุ์ กันของชาวพื้นเมืองและชาวป่าซาไก ถือเป็นความหลากหลายทางสังคมในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งการถ่ายทอดผ่านบทเพลงเป็นการสะท้อน ให้เห็นถึงสังคมภาคใต้ได้อย่างเด่นชัด โดยผ่านภาษาในบทเพลงซึ่งแสดงให้เห็นคุณค่าอย่างแท้จริง

คำสำคัญ: ภาษาไทยถิ่นใต้, ลักษณะการใช้คำและความหมาย, บริบทสังคมวัฒนธรรมภาคใต้

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารของมนุษย์ ที่บ่งบอกถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ของแต่ละพื้นที่ แต่ละชนชาติ ซึ่งแต่ละพื้นที่จะมีลักษณะ ที่แตกต่างกันไปตามท้องถิ่น เรียกว่า ภาษาถิ่น ซึ่งมีอยู่ทั่วทุกภูมิภาค อย่างเช่นภาษาไทยถิ่นใต้ก็จะมีลักษณะเฉพาะที่ห้วน สั้น และ โผงผาง สามารถบ่งบอกถึงวิถีชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่น่าสนใจของภาษาไทยถิ่น ดังที่ สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ ได้กล่าวถึง สำเนียงและลีลาการพูดของภาษาไทยถิ่นใต้ไว้ว่า สำเนียงและลีลาการพูดของชาวไทยถิ่นใต้ส่วนใหญ่มีลักษณะห้าวและห้วนสั้น ขาด หางเสียงที่จะช่วยเสริมให้ฟังได้ไพเราะ เป็นเหตุให้ชาวต่างถิ่นรู้สึกว่าการได้มีนิสัยโผงผาง หยาบกระด้าง และไม่ค่อยมีสัมมาคารวะ ทั้ง ๆ ที่ลักษณะดังกล่าวนี้มิได้เป็นเจตนาของผู้พูดหรือผู้ใช้ภาษาแต่อย่างใด (ฉันทส ทองช่วย, 2536)

การใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้ซึ่งมีบริบทที่เกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรมและสภาพทางภูมิศาสตร์ ทำให้ภาษาที่ปรากฏในเพลง เป็นภาษาถิ่นใต้ ซึ่งทำให้บุคคลในภาคอื่น ๆ ไม่เข้าใจถึงภาษาถิ่นใต้ดังกล่าวได้ การศึกษาคำในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในเพลงของ ค่ายพาราอัทจึงมีความสำคัญเพื่อให้ผู้ที่ได้รับฟังบทเพลงของค่ายนี้ได้รับความรู้และเข้าใจถึงการใช้ภาษาที่สอดคล้องไปกับบริบทของ สังคมและวัฒนธรรมภาคใต้ ดังตัวอย่างการใช้คำภาษาถิ่นใต้ที่ปรากฏในเพลง รักหนักเหนียน ของวงพัทลุง ที่ว่า

ข้องใจ [kho:ŋ² caj³] หมายถึง เป็นห่วงเป็นใย, กังวล

หึงสา [hwn¹ sa:¹] หมายถึง อิจฉาริษยา

โดยตัวอย่างสองคำนี้จัดอยู่ในลักษณะการใช้คำในประเภทการใช้คำแสดงอาการ ความรู้สึก ซึ่งทั้งสองคำเป็นการกล่าว ความรู้สึกในใจแง่บวกและแง่ลบควบคู่กันไป คือ เป็นห่วงเป็นใยและอิจฉาริษยา ซึ่งปรากฏในเพลงเดียวกัน เนื้อหาได้บอกกล่าวถึง

บริบทสังคมความรักของหนุ่มสาว ความขัดแย้งภายในใจที่ย้อนแย้งกันเมื่อต้องห่างไกลจากคนรัก ซึ่งเป็นสภาวะที่เกิดขึ้นบ่อยกับวัยรุ่นยุคใหม่ในปัจจุบัน

บทเพลงของค่ายพาราฮัทถือเป็นบทเพลงที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีความเป็นอยู่ของสังคมวัฒนธรรมภาคใต้ และเป็นแนวเพลงเพื่อชีวิตที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยค่ายพาราฮัทก็มีลักษณะเฉพาะตัวเช่นกัน กล่าวคือ ค่ายพาราฮัทตั้งอยู่ในพื้นที่โล่งกว้างและล้อมรอบไปด้วยสวนยางพาราของชาวบ้าน ดังเป็นที่มาของชื่อค่าย คือ คำว่า “ พารา ” หมายถึง สวนยางพารา และ คำว่า “ ฮัท ” ซึ่งเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษ คือ คำว่า “ Hut ” แปลว่า กระท่อม หรือ ที่ชาวปักษ์ใต้เรียกว่า ชำ หรือ หนอง ฉะนั้น “ พาราฮัท ” จึงหมายความว่า กระท่อมหรือชำในสวนยางพารา ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง บริหารงานโดยคุณ ทิวากร แก้วบุญส่ง หรือที่รู้จักกันในวงการเพลงว่า โอ พาราฮัท ซึ่งเป็นนักร้องเพื่อชีวิตชื่อดัง ค่ายพาราฮัทยังเป็นต้นสังกัดของเพลง มหาลัยวัยรุ่น ของวงพัทลุง ที่มีการใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ไว้ในบทเพลงอย่างน่าสนใจ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท มีความน่าสนใจในด้านของลักษณะการใช้คำ ภาษาไทยถิ่นใต้ในบทเพลงเพื่อสื่อความหมาย ความคิด ความรู้สึก และการเชื่อมโยงถึงบริบทของสังคมและวัฒนธรรม การบอกเล่า เรื่องราว วิถีชีวิต สภาพความเป็นอยู่ ที่สอดแทรกในบทเพลงของค่ายพาราฮัท ทำให้ได้เรียนรู้ถึงคำในภาษาไทยถิ่นใต้และสภาพสังคม ผ่านบทเพลงควบคู่ไปด้วยกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยถิ่นใต้ การศึกษาเพลงใต้ และทฤษฎีการจำแนกคำ
2. กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 สืบค้นและคัดเลือกบทเพลงจากค่ายพาราฮัท ที่ปรากฏการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้ ผลปรากฏว่า บทเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องสังกัดค่ายพาราฮัท ที่ปรากฏการใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งหมด 53 บทเพลง จากนักร้องศิลปินที่สังกัดวงดนตรี ทั้งหมด 7 วง และจากนักร้องศิลปินเดี่ยวอีก 14 คน ดังปรากฏข้อมูลใน ช่อง PARAHUT MUSIC CHANNEL จาก www.Youtube.com (พาราฮัทมิวสิค, ออนไลน์) ซึ่งผู้วิจัยสิ้นสุดการเก็บข้อมูล เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561

2.2 คัดแยกคำภาษาไทยถิ่นใต้จากบทเพลงทั้งหมด 53 บทเพลง พบคำภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งสิ้น 140 คำ

3. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ประเด็น ลักษณะการใช้คำ ความหมาย และบริบทสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท

4. สรุป อภิปรายผลการศึกษา และ ข้อเสนอแนะ
5. เผยแพร่ผลการศึกษา

ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านลักษณะการใช้คำ ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลจากทฤษฎีลักษณะการใช้คำตามการศึกษาวิจัยเรื่องการ ใช้คำ ภาษิต และโวหารในวรรณกรรมเพลงบอกของ เพลงบอกสร้อย เสียงเสนาะ (สันทัด จันทร์ขุน, 2549) และทฤษฎีคำในภาษาไทย จาก รายงานสัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน (ไทย 413) (ชานาญ รอดเหตุภัย, 2522) ด้านการศึกษาความหมายของคำภาษาไทยถิ่น ใต้ โดยผู้วิจัยจะศึกษาการแปลเชิงอธิบายความหมายของคำในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัทตามข้อมูลที่ ปรากฏในพจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ พ.ศ. 2550 (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2551) และ บริบทสังคมและวัฒนธรรมภาคใต้ยึด จากข้อมูลการปรากฏในสารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ (สารานุกรมวัฒนธรรมไทย, 2542)

ผลและอภิปรายผล

ประเด็นที่หนึ่ง ลักษณะการใช้คำและความหมายที่ปรากฏในบทเพลง ทั้งหมด 53 บทเพลง จำนวนคำทั้งสิ้น 140 คำนั้น ผู้วิจัยพบว่าปรากฏลักษณะการใช้คำและความหมายทั้งสิ้น 7 ลักษณะ ดังนั้น ผลการศึกษาในประเด็นการจำแนกลักษณะการใช้คำ และความหมายในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท ผู้วิจัยจะนำเสนอพอสังเขปดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1 การใช้คำและความหมายแสดงอาการและความรู้สึก มีปรากฏใช้มากที่สุด เนื่องด้วยการถ่ายทอดบทเพลงก็เหมือนกับการต้องการถ่ายทอดความรู้สึกที่ผู้ขับร้องต้องการถ่ายทอดมาสู่ผู้ฟัง เพื่อให้ได้บรรยากาศในการฟัง และบ่งบอกความรู้สึกนึกคิด กริยาอาการผ่านเนื้อร้องของบทเพลงและคาบเกี่ยวไปกับบริบทของสังคม ที่สามารถสื่อถึงความคิด วิถีชีวิต ของคนในสังคมภาคใต้ได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างที่ 1 “หวังเหว็ด” [waŋ⁷ we:t⁶] เป็นคำแสดงอาการที่ปรากฏในเพลงรักหนดเหนียนของวงพัทลุง เพลงยางผลัดใบของโอ พาราฮัท และ เพลงไม่ขอยต่อ ของ จ๊อบ สมายฮาร์ท ซึ่งเป็นคำที่บ่งถึงความหมายแสดงอาการคิดถึง เป็นห่วงเป็นใย หรือความรู้สึกห่วงใยด้วยความกังวลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในชีวิต ดังตัวอย่างคำที่ปรากฏในบทเพลงดังนี้ “...หวังเหว็ดใจลอย เศร้าสร้อยหรือไฉ เป็นไทรไม่ไร้ สากลัวสากใจ กลัวน้องหมดรัก แลพี่ไม่สาไหระ ใจหมองซ่องใจ แต่ทำไอ้ไทรไม่ได้...” (รักหนดเหนียน : วงพัทลุง) “...ตอไอ้หลบ สงรานต์ไม่พบ เดือนสิบไม่เห็นหน้า หวังเหว็ดนักษนา สว่าทำทำไอ้หรือไฉ มันเริ่มไม่หนุกไม่หอย ผ่าคอยมานานเป็นปี...” (ยางผลัดใบ : โอ พาราฮัท) “...ไม่ขอยต่อรอนมาขอย หน้ายาคอยให้คนมากริด หวังเหว็ดแรงแล้วเจ้าของมิดเห็นอยู่ไหน...” (ไม่ขอยต่อ : จ๊อบ สมายฮาร์ท)

ตัวอย่างที่ 2 “หรือ” [phru:⁶] เป็นคำแสดงอาการที่ปรากฏในเพลงของค่ายพาราฮัททั้งหมด 17 เพลง คือ เพลงมหาลัย วัวชน เพลงขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว เพลงหัวใจ MC เพลงรักหนดเหนียน เพลงฉันรักเธอเอง และ เพลงสเปค (ลูกผู้ชายตัวจริง) ของ วงพัทลุง เพลงเด็กเพื่อนเพ และ เพลงอยากมีไหม้เด็ก ของ วงแบเบาะ เพลงโสดตัวโต โต ของ วงดอกยาง เพลงแฟนไม่รัก รักพี่ได้ม่าย เพลงสัญญาใบไม้ เพลงแฟนตัวจริง และ เพลงรออยู่ที่หน้า ของ โอ พาราฮัท เพลงว่าไม่ชอบ ของ วุฒิ ป่าบอน เพลงขวางหัวน ของ พสน ฮานา เพลงแทงต้ม ของ ไช้เหลียม ศรชัย และ เพลง บ้าเหี้ยก ของ โกเหล็ก โรงผื่น คำว่า “หรือ” ซึ่งเป็นคำที่บ่งถึงความหมายแสดงลักษณะอาการและความรู้สึกฉงน รู้สึกอย่างไรชอบกล และแสดงเป็นความรู้สึกสงสัยมักปรากฏเป็นคำถาม ในบริบทของเพลง ปรากฏคำว่า หรือไฉ และ คำว่า หรือดี คำทั้งสองนี้แสดงอาการความรู้สึกว่าเป็นอย่างไรชอบกล รู้สึกฉงน และในบริบทของเพลงยังมีคำที่ปรากฏอีก คือ คำว่า พันหรือ , ทำหรือ , คิดหรือ , ไม่หรือ , ได้หรือ , ว่าหรือ และ เอาหรือ คำทั้งหมดนี้มีลักษณะแสดงความรู้สึกสงสัยในบางสิ่งบางอย่าง เป็นต้น ดังตัวอย่างคำที่ปรากฏในบทเพลงดังนี้ “ไม่รู้ทำหรือได้แค่หยบแล เข้า แค แค ก็ไม่กล้า ...” (มหาลัยวัวชน : วงพัทลุง) “... เราไม่กลัวแดด เราไม่กลัวร้อนหรือเพื่อนเอ๋ย เอ๋ยแต่งตัวเซย ๆ เรามีสไต้ลมมีหัวใจ สาวสวยไม่สนเขา ไม่ให้ความสนใจแต่บอกตัวเองเอาไว้ว่าเป็นไรไม่หรือ Never mind ไม่หรือ ...” (หัวใจ Mc : วงพัทลุง) “... แถวนี่มีคนโสดใหม่ ถ้ารักไม่จริงให้ถอยไป พระเอกตัวจริงอยู่นี่ไง ว่าหรือละน้อง ละว่าหรือละน้อง ว่าหรือละน้อง ว่าหรือละน้อง ...” (สเปค ลูกผู้ชายตัวจริง : วงพัทลุง) “... หวังเหว็ดใจลอยเศร้าสร้อยหรือไฉ เป็นไทรไม่ไร้สากลัวสากใจ ...” (รักหนดเหนียน : วงพัทลุง) “เด็กเพื่อนทั้งเพ คนกองเอก็ม่ายแฟนเรา มันพันหรือแต่ม่ายใครเอา ...” (เด็กเพื่อนเพ : วงแบเบาะ) “...ถ้าคนเก่ามันไม่ดี เป็นแฟนพี่ได้ใหม่ เธอสวยออกจะตาย เป็นควายได้หรือ รอเธอกลับใจอยู่นะ จะเซ็ดน้ำตาด้วยฝ่ามือ ...” (แฟนไม่รัก รักพี่ได้ม่าย : โอ พาราฮัท) “... น้องไปแทงต้มกับใครไม่หลบมามัง พี่นี่ก็เง้งใจลอยเศร้าสร้อยคอยสาว สงรานต์ไม่หรือแต่นี้เดือนสิบแล้วหล่าว ...” (แทงต้ม : ไช้เหลียม ศรชัย) “... อีถึงวันเสียที ทำดีกาไม่ได้ ทำได้กาไม่มี แล้วทำหรือดี เจ็บแบ็ดหัวแล้วเด ...” (ขวางหัวน : พสน ฮานา) “... ฉันอยู่ตรงนี้ ฉันนั้นอยู่ข้าง ๆ รู้สึกอ้างว้าง เหมือนไม่มีเธอ เอาหรือก็บอกมา จะไม่ว่าเธอสักคำ อย่าหาว่าฉันใจดำ อย่าหาว่าฉันใจร้าย ...” (ว่าไม่ชอบ : วุฒิ ป่าบอน)

1.2 การใช้คำและความหมายแสดงการตำหนิและคำกล่าวตำหนิ มีการปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท โดยส่วนใหญ่จะเป็นการพูดเพื่อเสียดสี ต่อว่าให้รู้จักคิด ควบคุมมากับการพูดให้คิดรู้จักรักบ้านเกิด รู้จักตัวเองและรู้คุณค่าของตัวเอง ซึ่งเข้ากับบริบทของสังคมที่สอนให้คนรักนวลสงวนตัว และรู้จักใช้ชีวิต

ตัวอย่างที่ 1 “ติดตั้ง” [di:t⁴ tiŋ⁷] เป็นคำตำหนิที่ปรากฏในเพลงเด็กอ้อร้อ ของ วงสาคุ ซึ่งเป็นคำที่บ่งถึงความหมายแสดงลักษณะ กริยากระโดดกระเดก ลูกกลน ไม่เรียบร้อย มักใช้เป็นคำตำหนิหรือกล่าวตำหนิเด็กสาวที่โตก่อนวัยอันควร นิยมใช้คู่กันว่า อ้อร้อติดตั้ง ดังตัวอย่างคำที่ปรากฏในบทเพลงดังนี้ “... เรียบจบได้แค่ ม. 2 ไปไม่รอดก็ต้องออกเสียแล้ว ไช้เธอคนนี่ไม่ตั้งใจเรียน แต่มันไม่เป็นตั้งหวัง ตัวเธอนั้นหนักหน้าได้ที แคอายุ 14 ก็กลับทำตัวติดตั้ง ...” (เด็กอ้อร้อ : วงสาคุ)

ตัวอย่างที่ 2 “โบระะ” [bro:⁴] เป็นคำกล่าวตำหนิ มีปรากฏในเพลงรักหนดเหนียน ของ วงพัทลุง และ เพลงโสดตัวโต โต ของ วงดอกยาง ซึ่งเป็นคำที่บ่งชี้ถึงความหมายว่า หน้าตาไม่สวย มักใช้กล่าวตำหนิผู้คนที่มึรูปร่างหน้าตาไม่สง่างาม หรือไม่สวยไม่หล่อตนเอง ดังตัวอย่างคำที่ปรากฏในบทเพลงดังนี้ “... ก็เป็นพันนี้มานานเป็นเด็กตดตยงเลี้ยงวัว ไอ้เด็กบ้านบ้านมันสากลัวลัว

แฟนจะเปลี่ยนใจ ก็เป็นพันน้ำอาโย๊ะอยู่โบ๊ะระเศษา เพราะแฟนเราได้นักศึกษาหึงมึงสาไม่บายใจ ... ” (รักหนัดเหนียน : วงพัทลุง)
“ อายกมีคนมาควงแขน เป็นเจ้าของหัวใจ คนมันอยู่โบ๊ะระ ยังไม่เคยมีใคร ที่จะมาสนใจ ไม่เลยไม่เคยไม่เคยมี... ” (โสดตัวโต โต : วงดอกยาง)

1.3 การใช้คำและความหมายแสดงสถานภาพ คือ คำที่บอกสถานภาพของบุคคล อาจจะเดี่ยว คู่ หรือหมู่คณะก็ได้ เป็นคำบอกกล่าวสถานะของคน ซึ่งในภาคใต้จะมีคำเรียกที่แตกต่างกันออกไป เนื่องด้วยบริบททางสังคม โดยคำแสดงสถานภาพที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราอัท ถูกนำมาตั้งเป็นชื่อเพลงและนำไปเสริมแต่งในบทเพลงเพื่อให้เกิดความไพเราะและดึงดูดความสนใจ โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น

ตัวอย่างที่ 1 “ **เด็กบ้าน ๆ** ” [dek³ ba:n³] เป็นคำแสดงสถานภาพที่ปรากฏในเพลงของค่ายพาราอัททั้งหมด 3 เพลง คือ เพลงมหาลัยว้าวชน เพลงขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว และ เพลงอยู่ประเด็ ของ วงแบเบาะ โดย “ เด็กบ้าน ๆ ” เป็นคำที่แสดงถึงซึ่งถึงความหมายแสดงสถานภาพของเด็กหนุ่ม เด็กวัยรุ่นบ้าน ๆ เด็กสวนยาง เด็กเลี้ยงวัว ซึ่งในที่นี้คือเด็กชนบททั่วไป ดังตัวอย่างคำที่ปรากฏในบทเพลงดังนี้ “ ...เป็น**เด็กบ้าน บ้าน** เป็นเด็กเลี้ยงวัว เนื้อตัวไม่ใสสะอาด... ” (มหาลัยว้าวชน : วงพัทลุง) “ ...**พี่เด็กบ้าน บ้าน** น้องก็**เด็กบ้านบ้าน** ถ้ารักจริงไม่ต้องคิดไรมาก ไม่ต้องถือกระดาษ ... ” (ขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว : วงพัทลุง , แด พาราอัท)

ตัวอย่างที่ 2 “ **สู** ” [su:¹] เป็นคำแสดงสถานภาพที่ปรากฏในเพลงของค่ายพาราอัททั้งหมด 3 เพลง คือ เพลงหัวใจ MC ของ วงพัทลุง (พงศ์ วงพัทลุง และ หนวด จิรภัทร) เพลงพันธุ์เดียวกัน ของ วงพัทลุง (พงศ์ วงพัทลุง) และ เพลงรักสุคนเดียว ของ โกเกมส์ พาราอัท ซึ่งเป็นคำที่บ่งถึงความหมายแสดงสถานภาพเรียกผู้คนในลักษณะสรรพนามบุรุษที่ 2 หมายถึง เจ้า มึง หรือแก และมักปรากฏร่วมกับคำอื่น เช่นคำว่า “ โหม่สู ” ซึ่งใช้เรียกกลุ่มคน หมายถึง พวกคุณ พวกเจ้า พวกแก แสดงความหมายไปในทางพหูพจน์ ดังตัวอย่างคำที่ปรากฏในบทเพลงดังนี้ “ ... เพื่อนเอ๋ย **สู**มาจากไหนแล้วอยู่ที่ไหนกันมึง (หัวใจ Mc : โกเกมส์ พาราอัท) “ ถ้าจันทร์ขึ้นประตก เราจะหกว่ารัก**สู** วันที่คนกินข้าวทางหู่ เรากะคงเจ้าชู้หลายใจ ถ้าหลังคาเข้ามาไว้ได้ถุน แล้วรถรูงวิ่งเร็วหวารดไฟ เราจะหยิบ**สู**ออกจากหัวใจ ไปวันนั้น ... ” (รักสุคนเดียว : โกเกมส์ พาราอัท) “ ... **โหม่สู** โหม่เรา ใช้ใครอื่นไกล มีสองล้อเป็นเพื่อนใจ... ” (พันธุ์เดียวกัน : พงศ์ วงพัทลุง)

1.4 การใช้คำและความหมายแสดงการบอกจำนวน ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราอัท คือ บอกจำนวนมากจำนวนน้อย ดังตัวอย่างเนื้อเพลงที่ปรากฏ ความว่า “ ... เห็นแต่เด็กเพื่อนทั้งเพ คน**ก่องเอ**แต่ฝ่ายแฟนเรา พันพริ้อที่มายใครเอา โหม่เด็กเราตอใดหาได้ ... ” (อายกมีโหม่เด็ก : วงแบเบาะ) นอกจากนี้แล้วยังปรากฏคำว่า “ กะลุย จังหู่ ” ซึ่งบ่งชี้ถึงความหมายว่า มากมาย เยอะแยะ เป็นต้น ส่วนคำที่บ่งชี้ถึงความหมายว่า จำนวนน้อย ดังตัวอย่างบทเพลง ความว่า “ ... พี่แอบมองน้องสาวพานิชย์ เธออ้อร้อ **หิด**น่าสนใจ น้องสาวอูดมอยคุมหว่าใคร ไม่รู้แก้วใจมีแฟนแล้วมาย... ” (เด็กเทคนิค : วงแบเบาะ) นอกจากนี้ยังมีปรากฏคำว่า “ หนอยเหม็ด ” ซึ่งบ่งชี้ถึงความหมายว่า น้อย ไม่มี เป็นต้น ซึ่งทั้งนี้การใช้คำบอกจำนวนแต่ละคำนั้น ขึ้นอยู่กับท้องถิ่น พื้นที่และบริบทของสังคมนั้น ๆ

1.5 การใช้คำและความหมายแสดงการบอกเวลา ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราอัท ส่วนใหญ่จะบอกเวลาเช้า สาย บ่าย เย็น แต่จะต่างกันตรงคำที่ใช้เรียกเวลานั้น ๆ ซึ่งได้นำมาแต่งในเนื้อร้องและชื่อเพลง ดังตัวอย่าง เช่น คำว่า “ หวันมึงมึง ” เป็นคำบอกเวลาที่หมายถึง เวลาพลบค่ำ แต่ยังมีแสงของดวงอาทิตย์อยู่ คำว่า “ หวางนี้ ” เป็นคำบอกเวลาที่หมายถึง เวลาที่สามารถใช้ได้ทุกช่วงเวลา ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับบริบทในการใช้ด้วยกัน การใช้คำบอกเวลามีปรากฏในบริบทของบทเพลงของค่ายพาราอัทดังตัวอย่างเนื้อเพลงต่อไปนี้ “ **ยาม**หวันมึงมึงพี่คิดถึงน้อง พี่บ่าวยังคอยรอน้องกลับมา **ยาม**หวันมึงมึงพี่เห็ดแลฟ้า หมูมวลงกกายังบินกลับรัง ... ” (หวันมึงมึง : บ่าว พาราอัท)

1.6 การใช้คำและความหมายแสดงการบอกสถานที่ ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราอัท มีการใช้คำบอกสถานที่ ๆ บอกทิศทาง และสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งจะมีการใช้คำเรียกสถานที่นั้น ๆ ที่แตกต่างไปจากภาษาไทยมาตรฐาน กล่าวคือ เป็นภาษาเฉพาะถิ่นของถิ่นนั้น ๆ ผู้วิจัยสามารถแสดงตัวอย่างได้พอสังเขปดังนี้

ตัวอย่างเช่น คำว่า “ **ประตก** ” [pra?⁴ tok³] ปรากฏในเพลงรักสุคนเดียว ของ โกเกมส์ พาราอัท คำว่า “ ประตก ” ในที่นี้หมายถึงเป็นคำบอกทิศ คือ ทิศตะวันตก ซึ่งบางท้องถิ่นอาจจะใช้คำว่า “ ตะตก ” ดังตัวอย่างคำที่ปรากฏในบทเพลงต่อไปนี้ “ ถ้าจันทร์ขึ้น**ประตก** เราจะหกว่ารัก**สู**.. ” (รักสุคนเดียว : โกเกมส์ พาราอัท) คำว่า “ **ประเด็** ” [pra?⁴ de:³] ปรากฏการใช้ในบทเพลง อยู่ประเด็ ของ วงแบเบาะ ซึ่งมีความหมายว่า อยู่ทางนี้ หรือ อยู่ตรงนี้ ดังเนื้อเพลงต่อไปนี้ “ เพราะเธอน่ารักก็อะโนนะ ชอบเธอแล้วเด็

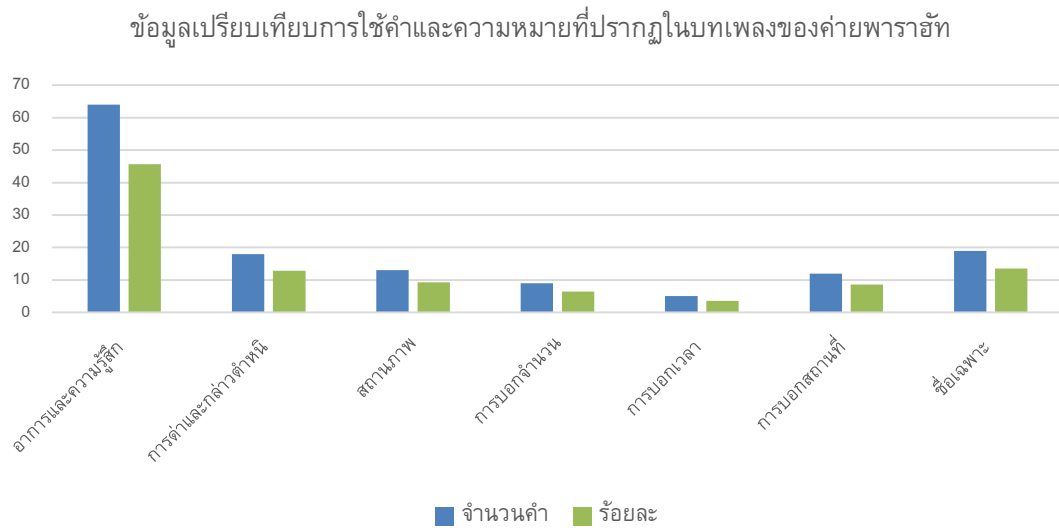
เฮ้ เฮ้ อยู่ประเด็ อยู่ประเด็...เฮ้ คนชอบเธออยู่ประเด็ อยู่ประเด็ อยู่ประเด็ อยู่ประเด็ อยู่ประเด็... ” (อยู่ประเด็ : วงแบเบาะ) เป็นต้น

1.7 การใช้คำและความหมายที่ปรากฏเป็นชื่อเฉพาะ คำที่ใช้เรียกชื่อลักษณะทั่วไปที่ปรากฏในสังคมภาคใต้ที่ถูกถ่ายทอดผ่านบทเพลง จากการศึกษาวิเคราะห์พบในลักษณะของ ชื่ออาหาร ชื่อข้าวของเครื่องใช้ ชื่อสัตว์ พืช และ คำเรียกชื่อประเพณี เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่ใช้เรียกกันในถิ่นใต้ ซึ่งลักษณะการใช้คำดังกล่าวนี้ถูกนำมาถ่ายทอดในบทเพลงเพื่อบอกเล่าเรื่องราวเฉพาะถิ่นและประเพณีวัฒนธรรมได้อย่างแยบยล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 “รถเครื่อง” [rot⁷ khruang⁹] เป็นคำบอกชื่อลักษณะเฉพาะของข้าวของเครื่องใช้ใน ซึ่งปรากฏในเพลงอยากมีโบ้เด็ก ของ วงแบเบาะ คือใช้เรียกแทน “รถจักรยานยนต์” ซึ่งเป็นยานพาหนะในการขับขี่ ดังตัวอย่างคำที่ปรากฏในบทเพลงต่อไปนี้ “...ขับแต่รถเครื่องร้าย คงหาไม่ได้ไอคนนั่งซ้อน นอนกอดหมอนข้างเนาเดียวดาย...” (อยากมีโบ้เด็ก : วงแบเบาะ)

ตัวอย่างที่ 2 “บินหลาดง” [bin³ la:¹ don¹] คือเป็นคำบอกชื่อของสัตว์ คือ นกนางแอ่น ซึ่งปรากฏในเพลงสะตอ ของ วงพัทลุง โดยบินหลาดงเป็นชื่อเรียกนกนางแอ่นในภาคใต้ หรือนิยมเรียกสั้น ๆ ว่า “นกบินหลา” ดังตัวอย่างคำที่ปรากฏในบทเพลงต่อไปนี้ “... มีต้นยาง ภูเขาท้องทะเล มีชาวเล ชาวประมง มีนกน้อย บินหลาดง มีคนจนมีคนรวย ... ” (สะตอ : วงพัทลุง)

จากการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำในบทเพลงของค่ายพาราฮัท พบว่า ผู้แต่งและผู้ประพันธ์นิยมใช้คำแสดงอาการความรู้สึก ถ่ายทอดผ่านบทเพลง เพราะบทเพลงก็เหมือนถ่ายทอดความรู้สึกของมนุษย์ออกมาสู่ผู้ฟัง เป็นการตอบใจความรู้สึกของมนุษย์ด้วย แต่จะลักษณะพิเศษคือบทเพลงของค่ายพาราฮัทเป็นค่ายเพลงใต้ การแสดงอาการ ความรู้สึกจึงใส่ลักษณะนิสัยของคนใต้เข้าไปด้วย นั่นคือความตรงไปตรงมา หัวนและโผงผาง ทำให้ฟังเพลงที่มีอารมณ์สมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสอดคล้องกับบริบทของสังคมอีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปข้อมูลลักษณะการใช้คำและความหมายดังปรากฏเป็นแผนภูมิต่อไปนี้

จากแผนภูมิข้างต้น เป็นข้อมูลเชิงสรุป สามารถอธิบายเพิ่มเติมดังนี้ ลักษณะการใช้คำและความหมายในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท จากทั้งหมด 140 คำ ปรากฏการใช้คำและความหมายแสดงอาการและความรู้สึกมากที่สุด จำนวนการปรากฏคำทั้งสิ้น 64 คำ คิดเป็นร้อยละ 45.71 และการใช้คำและความหมายที่ปรากฏเป็นชื่อเฉพาะปรากฏการใช้ในบทเพลงของค่ายพาราฮัทมากเป็นอันดับถัดมา คือ ปรากฏการใช้จำนวนทั้งสิ้น 19 คำ คิดเป็นร้อยละ 13.57 อันดับถัดมา คือ การใช้คำและความหมายแสดงการดำและกล่าวคำหยาบ ปรากฏการใช้จำนวนทั้งสิ้น 18 คำ คิดเป็นร้อยละ 12.86 การใช้คำและความหมายแสดงสถานภาพ ปรากฏการใช้จำนวนทั้งสิ้น 13 คำ คิดเป็นร้อยละ 9.29 การใช้คำและความหมายแสดงการบอกสถานที่ ปรากฏการใช้จำนวนทั้งสิ้น 12 คำ คิดเป็นร้อยละ 8.57 การใช้คำและความหมายแสดงการบอกจำนวน ปรากฏการใช้จำนวนทั้งสิ้น 9 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.43 และ การใช้คำและความหมายแสดงการบอกเวลา ปรากฏการใช้จำนวนทั้งสิ้น 5 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.57 ตามลำดับ

ประเด็นที่ 2 การใช้ภาษาที่สะท้อนถึงบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในสังคมภาคใต้

สังคมภาคใต้เป็นที่หลอมรวมของคนหลากหลายชาติ ทั้งไทยพุทธ ไทยมุสลิม ไทยจีน จึงทำให้มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งค่ายเพลงพาราฮัทเป็นค่ายในปักษ์ใต้และใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในการถ่ายทอดบทเพลง ซึ่งลักษณะเด่นที่คาบเกี่ยวมากับบทเพลงคือเอกลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นใต้ที่ห้วนและสั้น ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงสังคมภาคใต้ได้อย่างแยบยล ทั้งนี้ ยังแฝงไปด้วยประเพณีวัฒนธรรมการดำรงชีวิตที่ได้สอดแทรกผ่านบทเพลงด้วย จากการศึกษาวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบ 4 ประเด็น ดังนี้

2.1 การละเล่นและการแสดง ผู้วิจัยพบข้อมูล คือ วัชชน หนังกโนราห์ และรองเง็ง สามารถอธิบายได้ดังนี้

วัชชน เป็นกีฬาประเภทหนึ่งที่ยอดนิยมในภาคใต้ ซึ่งแต่ก่อนนั้นใช้แข่งขันเพื่อความสนุกเฉย ๆ แต่ปัจจุบันนี้มีการพนันเข้าร่วมด้วย ซึ่งบริบทของวัชชนที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท ถูกกล่าวถึงในเพลงมหาลัยวัชชน เพลงขวัญใจเด็กเลี้ยงวัว เพลงวัชชนคนสู้ ของวงพัทลุง ในตอนที่ว่า “...เป็นเด็กบ้าน ๆ เป็นเด็กเลี้ยงวัว เนื้อตัวไม่ใสสะอาด ไม่ได้ถือกระดาด พี่ถือเคียวตัดหญ้า มหาลัยวัชชน...” (มหาลัยวัชชน : วงพัทลุง) “วัชชนโคถึก กระทิง กระโทน แดงงามโคเงิน เดิมพันเงินล้าน ดาวลอยขึ้นทัพ นิลน้อยเทวัญ พนันขันเซียน (วัชชนคนสู้ : วงพัทลุง โอ พาราฮัท) จากตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงวัยรุ่นภาคใต้ เด็กชนบท ที่หลังเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วจะหันมาเลี้ยงวัว ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ไม่ได้ทันสมัยเหมือนวัยรุ่นที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเต็มที่หรือเรียกง่าย ๆ ว่าเด็กในเมือง อีกนัยหนึ่งคือเพื่อบอกกล่าวถึงความนิยมถึงวัชชนที่เป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมในภาคใต้ ทั้งการตั้งชื่อวัชชน เพื่อเป็นสิริมงคลของตนด้วยเช่นกัน ซึ่งได้สอดแทรกผ่านภาษาในเนื้อร้องของบทเพลง

หนังกโนราห์ เป็นคำเรียกชื่อให้อยู่ในคำเดียวกันของหนังตะลุงและมโนราห์ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นเมืองของภาคใต้ มักนิยมเรียกติดกันว่า “หนังกโนราห์” ทั้งเป็นวัฒนธรรมการละเล่นการแสดงที่ได้รับความนิยมมากในภาคใต้ ซึ่งมีปรากฏในเพลงปักษ์ใต้ ของโชค สมิหลา ในตอนที่ว่า “ดินแดนนี้เมืองหนังกโนราห์ สุดตามีเขา มีเขา มีเล ลูกสวนยาง ลูกชาวดังเก ปนเปส้านึ่งทองแดง...” (ปักษ์ใต้ : โชค สมิหลา) หนังกโนราห์โดยนอกจากจะเป็นการละเล่นพื้นบ้านของชาวปักษ์ใต้แล้ว ยังผสมผสานไปด้วยความเชื่อ ตำนาน การมีครูมีของ ต้องได้รับสืบทอดกันผ่านลูกหลาน รวมถึงการบนบานศาลกล่าว การเคารพบูชาก่อนทำการแสดง ซึ่งเป็นประเพณีประจำปีที่ต้องไว้ในเดือน 6 หรือแม้แต่การแสดงเป็นคณะ เป็นมหรสพของหนังตะลุง บริบทที่ปรากฏในเพลงเพื่อต้องการแสดงให้เห็นวัฒนธรรมการละเล่นที่ล้ำค่าของชาวปักษ์ใต้ รวมถึงค่ายพาราฮัทตั้งอยู่ในจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นจังหวัดต้นกำเนิดของหนังตะลุงและมโนราห์ การถ่ายทอดผ่านบทเพลงบอกเล่าถึงความทรงคุณค่าของวัฒนธรรม การละเล่นและการแสดงที่ยาวนานมานับร้อยปี ทั้งนี้เมื่อกล่าวถึงภาคใต้ ก็จะมีหนังกโนราห์เป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นถึงการเป็นสัญลักษณ์ของภาคใต้อีกด้วย

รองเง็ง เป็นศิลปะพื้นเมืองของชาวไทยมุสลิม ซึ่งนิยมละเล่นกันในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีเครื่องดนตรีและทำนองที่เป็นลักษณะเฉพาะ ซึ่งปรากฏในเพลงสะตอ ของวงพัทลุง-มโนราห์ไซเลียม ซึ่งวงแฮมเมอร์ขับร้องไว้ก่อน ทางค่ายพาราฮัทได้นำมารีเมคใหม่ในวาระครบรอบ 40 ปีวงแฮมเมอร์ ในตอนที่ว่า แลหนังกโนราห์ ได้ยินเสียงทับมโนราห์ โอโรยยิ้ม อันโสกา แห่งแดนบุหการองเง็ง (สะตอ : วงพัทลุง) รองเง็งได้รับความนิยมในชาวมุสลิมในจังหวัดปัตตานี มาตั้งแต่สมัยเป็นรัฐปัตตานีและยังมีรายครองเมือง สืบทอดมาจนถึงปัจจุบันนี้ ซึ่งบริบททางสังคมที่ปรากฏในเพลงคือเพื่อนำถึงศิลปะพื้นเมืองของภาคใต้ซึ่งเป็นการแสดงเฉพาะถิ่น เฉพาะพื้นที่ เป็นการแสดงให้เห็นว่าภาคใต้ยังมีความงดงามทางวัฒนธรรมสำหรับให้ผู้คนมาเยี่ยมชม

การละเล่นและการแสดงที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัทมีทั้งวัชชน หนังกโนราห์ และรองเง็ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ที่สื่อให้เห็นการมีคุณค่าทางวัฒนธรรม การมีคุณค่าทางจิตใจ และสามารถแสดงให้เห็นถึงบรรพบุรุษของชาวปักษ์ใต้ เพราะการแสดงเหล่านี้อยู่กับคนได้มาช้านาน

2.2 การประกอบอาชีพ ผู้วิจัยพบข้อมูล คือ ทำสวนยางพารา การประกอบอาชีพกิดยางหรือตัดยางในภาษาถิ่นใต้ เป็น

อาชีพที่หล่อเลี้ยงคนภาคใต้ให้มีรายได้และดำรงชีพอยู่ได้ ซึ่งสวนยางพารามีอยู่ทั่วทุกพื้นที่ของภาคใต้ โดยบริบทของสวนยางมีปรากฏในหลายเพลงของค่ายพาราฮัท เช่น เพลงรักหนัดเหนียนของวงพัทลุง เพลงเด็ก วคย. (วิทยาลัยโคนยาง) ของวงคนตัดยาง ดังปรากฏในตอนที่ว่า “ก็เป็นพื่อนี่มานาน เป็นเด็กตัดยางเลี้ยงวัว ไอเด็กบ้านมันสากลัว กลัวแฟนจะเปลี่ยนใจ...” (รักหนัดเหนียน : วงพัทลุง) “พี่จับแล้ว วคย. น้องเหอรับได้ม่าย ไม่ค่อยมีจุดหมายปลายทางเหมือนคนอื่นเขา ไม่ได้มีปากกา เขียนหนังสือ มีแต่มือถือมีดกรีดยาง แต่ไม่เคยคบใครพลาง ๆ รุ้ม่ายเธอ...” (เด็ก วคย. วิทยาลัยโคนยาง : วงคนตัดยาง) จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า อาชีพกรีดยางของ

ชาวสวนยางพารา เป็นอาชีพที่อยู่คู่กับชาวภาคใต้มาช้านาน ซึ่งได้สืบทอดไปถึงเด็กวัยรุ่นภาคใต้ที่เป็นสัญลักษณ์แสดงให้เห็นถึงเด็กวัยรุ่นภาคใต้ที่ได้รับการศึกษาน้อย แล้วก็กลายเป็นเด็กตัดยางช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ทั้งนี้ชื่อของค่ายพาราฮัท ก็มาจากสวนยาง เนื่องจากที่ตั้งของค่ายพาราฮัทตั้งอยู่กลางสวนยาง แสดงให้เห็นว่าคนภาคใต้ให้ความสำคัญกับอาชีพตัดยางมาก

การประมง ภาคใต้เป็นพื้นที่คาบสมุทรติดทะเลอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออกและติดทะเลอันดามันฝั่งทะเลตะวันตก ชาวบ้านที่มีพื้นที่ติดทะเลก็จะทำอาชีพการประมง ทั้งชายฝั่งทะเลทั้งสองฝั่ง ซึ่งบริบทนี้มีปรากฏในเพลงปักษ์ใต้ ของโชค สมิหลา ในตอนที่ว่า “ดินแดนนี้เมืองหนังโนราห์ สุดตามิเขา มีเล ลูกสวนยางลูกชาวตังเก ปนเปส่าเนียงทองแดง...” (ปักษ์ใต้ : โชค สมิหลา)อาชีพชาวประมงเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่เป็นที่นิยมของชาวภาคใต้ โดยคนที่ทำอาชีพชาวประมงจะมีความรู้เรื่องของทะเลเป็นอย่างดี และการถ่ายทอดเนื้อหาผ่านบทเพลงได้แสดงให้เห็นถึงบริบทของอาชีพชาวประมงที่หล่อเลี้ยงชีวิตของชาวเลได้อย่างน่าสนใจ รวมถึงแสดงให้เห็นถึงบริบทโดยรวมของภาคใต้

การประกอบอาชีพที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท การทำสวนยางพาราและการประมง เนื่องด้วยสภาพพื้นที่ ๆ เป็นคาบสมุทรทั้งสองฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามัน และภาคใต้มีฤดูฝนและฤดูร้อน ทำให้สภาพพื้นที่เหมาะแก่การประกอบอาชีพดังกล่าว การถ่ายทอดผ่านบทเพลงก็เพื่อบอกเล่าถึงวิถีชีวิตของชาวปักษ์ใต้ในชีวิตประจำวัน

2.3 ชนเผ่า ผู้วิจัยพบข้อมูล คือ **ชนเผ่าซาไก** เป็นชนกลุ่มน้อยทางภาคใต้ของประเทศไทย ที่อาศัยอยู่บนเขาบรรทัด เขตอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ซึ่งปรากฏในเพลงซาไก ของโอ พาราฮัท ซึ่งนำมารีเมคใหม่จากฉบับเดิมของแสง ธรรมดา ในตอนที่ว่า “กูคือซาไก เป็นเจ้าพงไพรแห่งภูบรรทัด ไม่ครองสมบัติ เราจึงไม่ขัดกันเอง พวกเผือกหัวมัน เราก็บ่งปืนให้เท่า ๆ กัน คนไหนขยัน เราก็ให้มันเป็นนายหัว” (ซาไก : โอ พาราฮัท) ชาวซาไกจะมีลักษณะเฉพาะตัวทั้งรูปร่าง ลักษณะ การแต่งกาย รวมถึงภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งบริบทในบทเพลงเป็นการบอกเล่าเรื่องราวของชาวซาไกในทุกมุมมอง เพื่อการรู้จักชาวซาไกให้แจ่มชัดขึ้น ทั้งนี้ทางค่ายพาราฮัทได้จัดตั้งโรงเรียนภูบรรทัดเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก ๆ ชาวซาไกให้เรียนรู้ภาษาไทยได้เบื้องต้น เป็นการสานสัมพันธ์ระหว่างคนป่ากับคนเมืองได้อย่างแนบแน่น

ชาวเล คือชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่กับทะเลในชายฝั่งทะเลภาคใต้ รวมถึงประชาชนที่มีอาชีพชาวประมงและอาศัยอยู่ชายฝั่งทะเล ซึ่งบริบทนี้มีปรากฏในเพลงสะตอ ของวงพัทลุง ในตอนที่ว่า “มีต้นยางภูเขาท้องทะเล มีชาวเล ชาวประมง มีนกน้อยบินหลาดง มีคนจนมีคนรวย” (สะตอ : วงพัทลุง) ชาวเลในภาคใต้โดยส่วนใหญ่มีสองชาติพันธุ์ คือชาวมอแกนและชาวอุรักลาไวย์ ซึ่งอาศัยอยู่ริมชายฝั่งทะเลตะวันตก ประกอบอาชีพชาวประมง ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารและมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง โดยปัจจุบันนี้ได้เปิดรับวัฒนธรรมไทยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการถ่ายทอดภาษาผ่านบทเพลงเพื่อบ่งบอกถึงความหลากหลายของวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันว่าภาคใต้มีทั้งชนพื้นเมืองและชาวเลชาวประมงที่สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้

ชนเผ่าที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท ชนเผ่าซาไกและชาวเล เนื่องด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์เพราะภาคใต้มีทั้งภูเขาและทะเล จึงทำให้มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ การบอกเล่าเรื่องราวของชนเผ่าผ่านบทเพลงก็เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของชนดั้งเดิมในพื้นที่ และแสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันของผู้คน

2.4 ประเพณี ของภาคใต้มีมากมาย แต่ที่ปรากฏเด่นชัดในบทเพลงของค่ายพาราฮัทคือ ประเพณีชิงเปรต ลากพระ และฮารีรายอ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ศาสนาทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิม และเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นลักษณะเฉพาะตัวของชาวปักษ์ใต้ เพราะประเพณีเหล่านี้มีเฉพาะภาคใต้เท่านั้น ผู้วิจัยพบข้อมูลดังนี้

ชิงเปรต เป็นประเพณีเนื่องในเทศกาลวันสารทเดือนสิบของชาวปักษ์ใต้ และเป็นลักษณะเฉพาะตัวที่มีเฉพาะภาคใต้เท่านั้น ซึ่งบริบทที่มีปรากฏในเพลงแทงต้ม ของไซ่เหลียม ศรชัย ในตอนที่ว่า “ลานเปรตบ้านเรา เจียบเหงาปี่นี้ ชิงเปรตด้วยกันทุกปี ปี่นี้หามาหย่อง หรือใจใจ” (แทงต้ม : ไซ่เหลียม ศรชัย) ประเพณีชิงเปรต คือ การตั้งร้านจัดหมรับเพื่ออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว และลูกหลานก็จะไปแย่งของที่ตั้งเปรตเหล่านั้นเพราะเชื่อกันว่าเป็นของดีได้บุญ ซึ่งบริบทที่ปรากฏในเพลงคือการตัดพ้อต่อว่าหญิงสาวคนรักที่หลงไหลเมืองกรุงและไม่ยอมกลับบ้านแม้จะผ่านไปเทศกาลแล้วก็ตาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนใต้ยังคงรักษาประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวปักษ์ใต้ให้คงอยู่สืบไป

ลากพระ เป็นพิธีกรรม เป็นประเพณีทำบุญในวันออกพรรษา สำหรับชาวไทยพุทธ ซึ่งปรากฏในเพลงปักษ์ใต้ ของ โชค สมิหลา ในตอนที่ว่า “วันว่างเดือนห้างานบุญเดือนสิบ หนุ่มสาวช่วยหยิบ จับเชือกลากพระเป็นประเพณีแต่ก่อนนานมา” (ปักษ์ใต้ : โชค สมิหลา) ประเพณีลากพระซึ่งเชื่อกันว่าครั้งที่พระพุทธรูปเจ้าเสด็จไปจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์เพื่อโปรดพระมารดา เมื่อครบพรรษาจึงเสด็จกลับมายังโลกมนุษย์ พุทธศาสนิกชนไปรับเสด็จ แล้วอัญเชิญพระพุทธรูปเจ้ามาประทับบนแท่นแห่ โดยประเพณีลากพระ จะมีการ “ซัดต้ม” หรือแทงต้มด้วย ตามประเพณีของชาวปักษ์ใต้

เทศกาลฮารีรายา กล่าวคือ เป็นการเรียกถึงวันสำคัญทางด้านศาสนาอิสลาม คำว่า ฮารีรายา เป็นคำที่มาจาก ภาษามลายู คำว่า hariraja อ่านว่า / ha: ri: ra: ja: / (ฮารีรายา) คำนี้ส่วนใหญ่ปรากฏใช้แค่ในกลุ่มคนมุสลิมที่อาศัยอยู่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นการเรียกวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม มีอยู่ 2 วัน คือ 1. วันสิ้นสุดของการถือศีลอด 2. วันที่ 10 ของเดือนสุดท้ายตามปฏิทินจันทรคติของอิสลามซึ่งเป็นวันที่มุสลิมกลุ่มหนึ่งที่มีความสามารถทั่วทุกมุมโลกเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ที่นครเมกกะซึ่งบริบทนี้มีปรากฏในเพลงปักษ์ใต้ ของ โชค สมิหลา ในตอนที่ว่า “งานบุญเดือนสิบ หนุ่มสาวช่วยหยิบ จับเชือกลากพระเป็นประเพณีแต่ก่อนนานมา แห่ผ้าขึ้นธาตุ ลูกหลานขอพร ฮารีรายอ ไทยมุสลิม นมหวานชวนชิม อิ่มอกอิ่มใจ” (ปักษ์ใต้ : โชค สมิหลา) ฮารีรายา เป็นเทศกาลสำคัญของชาวไทยมุสลิม เพื่อรำลึกถึงพระผู้เป็นเจ้า เป็นวันสำคัญที่ชาวไทยมุสลิมทั่วทุกมุมโลกพร้อมใจกันประกอบพิธีทางศาสนา โดยภาคใต้มีประชาชนชาวมุสลิมอาศัยอยู่มาก การถ่ายทอดเรื่องราวหรือเทศกาลสำคัญของชาวไทยมุสลิมผ่านบทเพลงคือลักษณะที่บ่งบอกความเป็นภาคใต้อย่างหนึ่ง รวมถึงบอกถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม

บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท โดยส่วนใหญ่ปรากฏให้เห็นถึงประเพณีวัฒนธรรมของชาวปักษ์ใต้ที่สืบทอดกันมาช้านาน โดยผสมผสานถึงความเป็นไทยพุทธ ไทยมุสลิมได้อย่างกลมกลืน รวมถึงการอยู่ร่วมกันของผู้คนถึงแม้จะต่างชาติพันธุ์กันของชาวพื้นเมืองและชาวป่าซาไก เป็นความหลากหลายทางสังคมในแง่มุมต่าง ๆ ผ่านมุมมองและปัจจัยทางภาษาศาสตร์เชิงสังคมผนวกกับบริบททางสังคมในปัจจุบัน เป็นการผสมผสานทั้งประเพณีวัฒนธรรม ศาสนา ชาติพันธุ์ การละเล่นและการแสดง รวมถึงการประกอบอาชีพเพื่อบ่งบอกวิถีชีวิตของชาวภาคใต้ในมุมมองต่าง ๆ การถ่ายทอดผ่านบทเพลงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงสังคมภาคใต้ได้อย่างเด่นชัด ผ่านภาษาในบทเพลงซึ่งแสดงให้เห็นคุณค่าอย่างแท้จริง

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาลักษณะการใช้คำ ความหมายและบริบทสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะการใช้คำและความหมายภาษาไทยถิ่นใต้ในการจำแนกโดยใช้ความหมายเป็นเกณฑ์นั้น ทำให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างลักษณะการใช้คำและความหมาย

ลักษณะการใช้คำและความหมายที่ปรากฏมากที่สุดคือ ลักษณะการใช้คำแสดงอาการ ความรู้สึก เนื่องจากการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบทเพลงก็เปรียบได้กับการถ่ายทอดอารมณ์ของผู้คนที่นักร้องหรือนักประพันธ์ต้องการถ่ายทอดสู่ผู้ฟัง การมีอารมณ์ รัก โลภ โกรธ หลง ตามวิถีของมนุษย์เพื่อให้ได้บรรณาสในการฟังและตอบโต้ สะท้อนความคิด ความรู้สึกของผู้ฟัง และทั้งนี้เนื้อร้องของบทเพลงก็จะมีลักษณะเฉพาะของสำเนียงความเป็นปักษ์ใต้สอดแทรกไปในบทเพลงด้วย รวมถึงการสะท้อนวิถีชีวิตของชาวภาคใต้ในหลากหลายรูปแบบ เช่น การละเล่น การแสดง การประกอบอาชีพ ชนเผ่าต่าง ๆ ในภาคใต้ และ กิจกรรมทางสังคมที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี อาทิ ลากพระ ซิงเปรด ฮารีรายา เป็นต้น ลักษณะการใช้คำอีกลักษณะหนึ่งที่สำคัญคือลักษณะการใช้คำแสดงสถานภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นระบบเครือญาติ ระบบอาวุโสและความสัมพันธ์ในสังคมภาคใต้ที่ได้รับความนิยม เช่น คำว่า สุ โหม่ เด็ก บัง ป่าว แม่เฒ่า พี่หลวง เป็นต้น ถึงแม้ภาษาไทยถิ่นใต้ เป็นภาษาที่ดูห้วน ๆ ไม่ค่อยสุภาพ การมีคำแสดงสถานภาพเป็นข้อค้นพบอย่างหนึ่งว่า สังคมภาคใต้นั้นเป็นระบบสังคมหนึ่งที่ผู้คนดำรงชีวิตอยู่ด้วยการให้เกียรติซึ่งกันและกัน และลักษณะการใช้คำแสดงสถานภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกันของบริบทสังคมวัฒนธรรมของภาคใต้อีกด้วย

บริบทสังคมวัฒนธรรมภาคใต้มีความสอดคล้องกันกับลักษณะการใช้คำและความหมาย กล่าวคือ แสดงให้เห็นความสัมพันธ์กันในด้านต่าง ๆ ทั้งชาติพันธุ์ ประเพณี ศาสนา และ การประกอบอาชีพ แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันของคนป่า คนเมืองหรือแม้แต่ชาวเล และเชื่อมโยงไปถึงการประกอบอาชีพของผู้คนเหล่านั้น รวมถึงการมีวัฒนธรรมประเพณีเป็นของตัวเอง และแสดงให้เห็นถึงความเป็นลักษณะเฉพาะของประเพณีวัฒนธรรมที่ปรากฏเฉพาะภาคใต้เท่านั้น

จากการศึกษาคำภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท ผู้วิจัยเห็นว่าคำภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในบทเพลงของค่ายพาราฮัท มีความสำคัญที่ทำให้ผู้ฟังทั้งชาวภาคใต้หรือผู้คนในภูมิภาคอื่น ๆ รู้จักวัฒนธรรมภาษาถิ่นใต้ อัตลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นใต้มากยิ่งขึ้น รวมถึงผู้ฟังในภูมิภาคอื่น ๆ สามารถเข้าใจถึงภาษาไทยถิ่นใต้ในบริบทต่าง ๆ ของสังคมภาคใต้ได้อย่างแจ่มชัด และเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้คำ ความหมายในภาษาถิ่นใต้ และการใช้ภาษาที่สะท้อนถึงบริบทสังคมวัฒนธรรมภาคใต้ในเพลงใต้ที่เป็นเพลงใต้สมัยใหม่ปรากฏการเผยแพร่ในปัจจุบันทุกเพลง
2. ควรมีการศึกษาเพลงใต้ที่เป็นเพลงสมัยใหม่เกี่ยวกับประวัติ ประโยค และสำนวน
3. ควรมีการศึกษาเพลงใต้ที่เป็นเพลงสมัยใหม่ โดยวิธีวิเคราะห์ และวิจารณ์เชิงงานวรรณกรรม

กิตติกรรมประกาศ

การสืบค้นคำภาษาไทยถิ่นใต้จากบทเพลง คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ค่ายพาราฮัท ที่ทำการเผยแพร่บทเพลงในช่อง PARAHUT MUSIC CHANNEL จาก www.youtube.com และตำรางานเขียนทุกฉบับที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้

บรรณานุกรม

- ฉันทัส ทองช่วย. (2536). *ภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พาราฮัทมิวสิค. (2557). *รายการสืบค้นเพลง*. 1 ตุลาคม 2561 จากเว็บไซต์: <https://www.youtube.com/user/Parahutmusic/featured>
- สันทัต จันทรชุน. (2549). *การใช้คำ ภาษิต และโวหารในวรรณกรรมเพลงบอกของ เพลงบอกสร้อย เสียงเสนาะ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชานานู รอดเหตุภัย. (2522). *สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน (ไทย 413)*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- นครศรีธรรมราช, มหาวิทยาลัยราชภัฏ. (2551). *พจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ พ.ศ. 2550. ฉบับเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มูลนิธิร่วมพัฒนาภาคใต้ และ สถาบันทักษิณคดีศึกษา.
- สารานุกรมวัฒนธรรมไทย, ภาคใต้. (2542). *วัชชน หนึ่งโนราห์ รอแจ้ง ยางพารา ประมง ซาไก ชาวเล ชิงเปรต ลากพระ และ ฮารีรายา*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.